

Albert Moreno AMBAIXADOR D'ESPANYA A ANDORRA

«Com més aviat hi hagi un acord pel tabac, millor per a tothom»

MARC RODRÍGUEZ
ANDORRA LA VELLA

Nascut a Barcelona al 1954, el nou ambaixador espanyol, Albert Moreno, és llicenciat en Ciències de la Informació per la Universitat Autònoma de Barcelona i diplomàtic en Relacions Internacionals per l'Institut d'Estudis Polítics de París. Va iniciar la carrera diplomàtica al 1985 i ha estat destinat a l'ambaixada espanyola a Luanda (1985-1987), a Luxemburg (1987-1992), així com a la Representació Permanent d'Espanya davant la UE a Brussel·les (1994-1999) i a l'ambaixada d'Espanya a Andorra, on va ocupar la Segona Prefectura entre 1999 i 2002. A més d'assumir diferents responsabilitats amb el Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació espanyol, també va ser nomenat al 2007 assessor en matèria d'afers internacionals de la Presidència de la Generalitat de Catalunya i, al març del 2010, va ser designat Secretari per a la UE de la Generalitat de Catalunya.

–Amb quins ànims i objectius fonamentals agafa les regnes de l'ambaixada espanyola?

–Agafo aquesta ambaixada amb molta il·lusió. No és la primera vegada que hi sóc aquí, i tot i que hi ha qui diu que segones parts no són bones, jo penso que les segones parts poden ser fins i tot millors que les primeres, perquè vens amb una experiència i un coneixement. La situació que vaig deixar i la que tinc ara és similar, encara que hi han hagut moltes millores, perquè les relacions entre Espanya i Andorra han evolucionat positivament aquests anys i l'objectiu és continuar per aquesta línia.

–Com bé diu, la situació és ben diferent a la de fa uns deu anys, ja que tenim a la cantonada l'entrada en vigor de l'acord d'intercanvi d'informació en matèria fiscal...

–De fet, aquesta és una qüestió que nosaltres havíem demanat durant molt temps, i no només nosaltres, sinó també França i la UE. S'han donat aquests passos i nosaltres estem encantats perquè pensem que és el bon camí. I no tant el bon camí per a Espanya si ho penséssim de manera egoïsta, sinó el bon camí per Andorra, perquè el seu futur passa per la normalització de les seves relacions amb tots els països europeus per tal d'assumir que està a Europa i que és part d'Europa, amb la qual cosa l'únic que ha de fer és definir les condicions i característiques d'aquesta relació, donades les característiques pròpies d'aquest país amb tantes particularitats. És evident que aquí s'ha de parlar d'una qüestió de tantany que fa que no es puguin assumir algunes responsabilitats que un altre país més gran sí que pot fer per una qüestió de tantany i de

mitjans. En qualsevol cas, nosaltres hem vist una evolució molt positiva i en aquest sentit em puc referir a les declaracions fetes per la ministra Trinidad Jiménez en la seva visita oficial a Andorra el passat 10 de gener, quan va dir exactament això, que donem suport a les mesures que s'estan prenent perquè van en el bon camí.

–En això també ha jugat un paper important l'ex-ambaixador i ara ambaixador espanyol a la Xina, Eugeni Bregolat. ¿Quina valoració en fa del treball del seu predecessor?

–L'ambaixador Bregolat era un home d'aquí, un home de la Seu d'Urgell i que coneixia molt bé la zona, encara que havia passat molts anys fora. Per a ell, la seva tornada a Andorra també tenia uns elements personals molt positius i penso que ha fet una feina excel·lent i ha acompanyat molt bé tot aquest procés.

–Tornant a la qüestió de l'intercanvi d'informació, fa uns mesos van venir a Andorra en el marc d'unes conferències de BPA diferents representants de l'Audiència Nacional espanyola, els quals van manifestar que Hisenda faria un ús freqüent de l'intercanvi de dades. ¿Té constància vostè d'aquesta voluntat recaptatòria per part d'Espanya amb l'entrada en vigor de l'acord?

–En aquest cas, li he de dir que l'objectiu principal d'aquest tipus d'acords no és recaptar. L'objectiu és normalitzar una relació i evitar situacions que puguin crear conflictes i que puguin crear problemes. Per tant, la recaptació és un element secundari i no és pas l'objectiu. A més, no tinc cap notícia que Hisenda vulgui fer una campanya de recaptació de diners aquí de cap manera. Això no vol dir que no sigui possible que es produeixin situacions en les quals hi hagin il·legalitats amb casos d'evasió. Això és normal. I com a conseqüència d'aquestes normalitzacions, òbviament, els qui han comès un fet il·lícit hauran de pagar per això, sigui com sigui. I no cal que li recordi que no sóc jo qui ha de decidir tot això, perquè per això hi ha una separació de poders a Espanya. El que li dic amb seguretat és que no és un problema de recaptació de diners, sinó de normalització i d'evitar situacions que puguin portar a fets il·lícits.

–Les bones relacions amb Espanya passen també per conservar el compromís d'evitar el contraban i, precisament per això, el Consell General està tramitant la llei que incrementarà l'impost i, consegüentment, el preu d'aquests productes. L'ambaixada espanyola de ben segur està seguint el tema de prop. ¿Quina prioritat li dona Espanya a aquesta llei?

–Aquest és un tema que, evidentment, seguim. Li he de confessar també que quan vaig arribar a An-

dorra l'any 1999, justament al final del que sí va ser un conflicte per contraban de tabac que finalment vam poder resoldre, la situació era molt diferent. És evident que no es vol repetir aquesta situació, ni per part andorrana ni tampoc per part espanyola. En aquest sentit, les mesures que presenta la llei em semblen molt positives, ja que redueixen la possibilitat de contraban. També és cert que no és una cosa estranya que en aquest moment hi hagi un increment del contraban, perquè la situació de crisi fa que hi hagi gent que hagi perdut la feina, que no arriba a final de mes, que vol arrodonir el seu sou mermat per la situació, etcètera. El que cal és fer entendre a la gent que, tot i que la situació pot ser comprensible, no s'han de dur a terme fets il·lícits, i el contraban de tabac és un fet il·lícit, amb la qual cosa no és acceptable aquest comportament. Hi ha un acord general entre Andorra i Espanya i estic convençut que la situació no desembocarà en conflictes com els que havíem tingut anys enrere.

–En qualsevol cas, ¿li agradaria que la llei fos aprovada abans que es dissolgui el Consell General pel bé de les relacions diplomàtiques?

–Bé, això és una cosa que són les autoritats andorranes les que han de decidir. A mi no em pertoca dir-ho, però també és cert que com més aviat es resolgui, millor per tothom, però ja li dic que això és un fet de política interna andorrana. Per tant, no sóc jo el que pressionarà les autoritats andorranes de cap manera.

–Bé, potser pressionar no és el terme més adient per a la diplomàcia, però en tot cas, ¿vostè avisa que seria millor fer-ho ara?

–Si podem fer-ho ara, millor. Si no, doncs ho farem més tard.

–Hem esmentat la situació de crisi en relació al contraban. Però centrant-nos en la manera com aquesta dinàmica negativa afecta els resi-

EL VIGOR DE L'INTERCANVI

«L'objectiu principal d'aquest tipus d'acords no és recaptar. L'objectiu és evitar situacions que puguin crear conflictes»

LA RELACIÓ AMB LA UE

«La diferència amb el Govern actual és que aquest ha donat un pas endavant en manifestar més clarament l'interès»

dents espanyols, i tenint en compte que també hi ha el Consell de Residents per vetllar per aquestes problemàtiques ¿què farà l'ambaixada per aquest col·lectiu?

–Encara no he tingut ocasió de parlar amb el Consell de Residents. Ho faré. Però el que sí he tingut ja un contacte ha estat amb la secretària d'Estat d'Immigració, a la qual conec bé perquè havíem treballat junts des del Govern de la Generalitat. Ella (Magda Mata) és conscient del problema. Jo també sóc conscient del problema. Madrid, en general, també és conscient del problema i potser en una situació millor es podria ser més ràpid, ja que la crisi està fent que sigui més difícil trobar recursos al pressupost general. Però es tracta d'un tema que ens preocupa i que haurem de resoldre.

–En matèria de treballadors fronterers, que continuen amb les seves reivindicacions ¿per on anirà la feina durant els pròxims anys?

–Cal dir que el tema dels fronterers, malgrat els avenços, encara no està resolt. És cert que hi ha hagut millores, però nosaltres hem de tenir en compte que aquí es parla de fronterers amb Andorra però que en realitat a Espanya hi ha altres fronterers, amb la qual cosa parlem d'un col·lectiu més nombrós del que hi ha aquí. El problema que s'ha de resoldre és doble. D'una banda, fiscal, en el sentit que cal evitar que hi hagi una persona que no tributi enlloc o bé que tributi a tots dos llocs. En aquest cas, cal trobar una solució perquè aquestes persones tinguin un tractament just com qualsevol altre ciutadà espanyol i això no vol dir que es realitzi la mateixa tributació que un ciutadà espanyol, ja que a Andorra la situació és diferent. I en un segon lloc, caldrà garantir que aquesta gent, encara que treballi en un altre país, gaudeixi de tots els drets socials i laborals que la resta de ciutadans d'Espanya. Si solucionem aquests dos aspectes, normalitzarem totalment la situació dels treballadors fronterers.

–A nivell educatiu, i tenint en compte que a Andorra hi ha convivència entre tres sistemes amb una part important d'alumnes a l'escola espanyola, ¿quina serà la línia d'actuació?

–Durant els darrers anys, el sistema educatiu espanyol ha tingut el problema principal de la pèrdua d'alumnes. Aquest darrer any ha estat el primer que s'ha trencat la tendència i que l'institut va créixer en nombre d'alumnes. El que a nosaltres ens agradaria és establir el sistema, no caure en una disminució d'alumnes, tot i que tampoc es tracta de fer una cursa per veure quin sistema té més alumnes. El que volem és que sigui un sistema estable, consolidat, que funcioni i, evidentment, que no perdi alumnes,

» El nou ambaixador espanyol, Albert Moreno, durant l'entrevista realitzada ahir al matí.

per això la notícia que aquest any s'ha trencat la dinàmica és molt bona i un element per veure que cal continuar fent les coses bé i que els alumnes que surtin del sistema estiguin ben preparats per a la universitat i per a la seva vida Professional. Aquest és l'objectiu fonamental.

–De fet, l'any passat vam viure el tancament de l'escola espanyola de la Massana per manca d'alumnes, una situació que va afectar molta gent.

–De fet, no és la primera escola espanyola que tanca. Jo vaig viure el tancament de la d'Ordino i no va ser pas una experiència agradable. El que succeeix és que hi ha una normativa de mínims d'alumnes que nosaltres, encara que a Andorra fem alguna excepció, hem de seguir. No podem anar en contra de la normativa i hi ha un moment en què no surten els números, ni tampoc s'ajusta el nombre de professors al d'alumnes o el manteniment, i això fa que sigui insostenible el funcionament. Esperem que no s'hagi de tancar cap més escola. Les que hi ha ara penso que estan consolidades i tenen futur, així que tant de bo que el tancament de la Massana sigui la última mala notícia que tinguem.

–En referència a l'acostament d'Andorra a la UE, ¿com veu l'acord monetari amb la UE, rubricat i a l'espera de la signatura final? ¿És aquest un pas important?

–Més que important, jo diria que l'acord monetari és un pas essencial. I pel que fa a l'encaix, el que ha de fer Andorra és un acord d'associació ampli. El cas d'Andorra, com a altres microestats, és una mica especial dins Europa, perquè és un país europeu però les seves condicions fan que difícilment es puguin assu-

ORIOL LLURADÓ

mir totes les responsabilitats a nivell d'una pertinença a la UE. Per tant, s'hauria de trobar un acord que sigui el més ampli possible però mantenint les característiques del país i que no perjudiqui, que no suposi unes responsabilitats que no es puguin complir o unes obligacions que el país no pugui complir. Aquest és un tema que s'ha de dir que la UE no ha tingut en compte durant molt de temps però que ara comença a tenir-se en compte. Entre altres elements perquè des de la presidència espanyola es va insistir molt en aquest

tema. De fet, el ministre Moratinos, durant la presidència, va insistir personalment a la Comissió i, fins i tot, va treure el concepte del veïnatge interior, que era un concepte nou que volia indicar la situació d'alguns països de dins que no són membres, que són veïns però que no tenen definida la seva relació amb la UE. Jo crec que ara la UE ha entès que aquest problema existeix i que cal veure com es resol. En aquest sentit, cal dir que la visita de la delegació de la comissió és molt positiva, perquè demostra l'interès d'Europa per in-

tentar veure quines condicions hauria de complir l'acord d'associació per tal que fos positiu tant per Andorra com per a la UE.

–És a dir, ¿hi ha molta més sensibilitat ara per part de la UE que fins fa pocs mesos?

–Jo no diria tant sensibilitat, sinó que diria que el tema està de més actualitat. Fa uns anys, teníem a Liechtenstein, que estava a la L i que ja tenia la seva relació. Andorra ja buscava una certa relació, però no acabava de definir ben bé el que vo-

lia, i aquest era un tema que no acabava de sortir, d'alguna manera era un tema menor. I el que ha canviat en aquests moments és que això ha sortit més a la llum, ja que la L està canviant, i per exemple ara hi ha un país com Islàndia que vol entrar a la UE i el sistema continua però al mateix temps hi ha una reflexió més àmplia. Al mateix temps, Andorra ha tingut molt més interès, al mateix temps que San Marino i Mònaco, que també han aixecat una mica més el cap. I en aquests moments, la UE ha agafat més interès en el tema, però més que sensibilitat parlàriem de coneixement. El problema era que la UE desconeixia una mica la realitat. I el fet de venir una delegació i tenir més coneixement fa que la negociació sigui més senzilla, perquè si una cosa no fa la UE és obligar o maltractar els països.

–Doncs amb l'exigència d'establir el calendari, molts van tenir aquesta sensació. ¿Vol dir que la UE no pressiona però sí que vol saber quina és la decisió d'un estat com Andorra?

–Clar. És evident que quan comences una negociació, cal un calendari de negociació. El que no pots fer és estar eternament negociant, perquè si passa això és perquè no interessa el tema. Ja que si interessa, s'arriba, o bé no s'arriba i es trenca. Però eternitzar negociacions no és mai una bona solució, aleshores la UE no vol eternitzar negociacions, un fet que és molt comprensible. Jo no entendria això com a una amenaça, no estem parlant que la UE li faci a Andorra a mena d'ultimatum, sinó que és la voluntat de la UE d'arribar a un acord i deixar clar que això no pot perllongar-se tant de temps. En aquests moments, Andorra té l'oportunitat d'arribar a un acord. I penso que a Andorra s'està majoritàriament per arribar a aquest acord. La diferència està en els detalls, però l'acord en sí mateix és un sentiment generalitzat de la societat andorranca. Per tant, és possible arribar a un acord i, més encara, seria molt bo per Andorra.

–Ja ha mencionat en dues ocasions el terme *interès*. ¿Creu que precisament l'interès del Govern socialdemòcrata ha estat decisiu per avançar decididament durant aquests dos anys?

–La relació amb Europa l'han tingut tots els Governos d'Andorra. Però la diferència amb el govern actual és que aquest ha donat un pas endavant en manifestar més clarament l'interès de tenir una relació més estreta amb la UE. I de donar un pas endavant també en els acords que Andorra té amb la UE. Entre altres raons perquè l'experiència diu que els acords que hi ha amb la UE han funcionat bé. No hi ha hagut conflictes ni problemes. Com que l'experiència d'aquests anys ha estat positiva, el govern actual ha cregut que podia donar un pas endavant i nosaltres ho recolzem totalment en les seves intencions.

–¿Quina és la relació amb el Govern socialdemòcrata? ¿Ha tingut ocasió de parlar amb els principals dirigents?

–La sintonia és molt bona. De moment només he tingut l'ocasió de parlar amb el ministre d'Exteriors, Xavier Espot, però he de dir que també vaig acompanyar la ministra Trinidad Jiménez el passat 10 de gener, amb la qual cosa vaig tenir ocasió de parlar amb el cap de Govern i, per tant, puc garantir que la sintonia és molt bona.

–El dia que deixi el càrrec, com fa poques setmanes va passar amb Eugeni Bregolat, ¿què li agradaria haver assolit durant els anys al capdavant de l'ambaixada?

–Sobretot, voldria que les relacions que jo deixi siguin encara millors que les actuals. Però al mateix temps també m'agradaria que el camí que Andorra porta des de fa uns anys continuï i que la integració d'Andorra en el seu espai natural, que és Europa, avanci. Això seria, en definitiva, molt bo per Andorra. ≡